

Posledično priredje

Pozdravljeni, učenci!

Moram vas pohvaliti za poslana besedila. Večina se vas je zelo potrudila in napisala vsebinsko pravilne in zanimive kritike, pravopisnih napak je manj kot običajno in tudi na obliko izdelkov bolj pazite.

Včeraj ste spoznali stopnjevalno priredje. Dodajmo ga v preglednico.

PRIREDJE	RAZMERJE MED STAVKI	VEZNIKI	VEJICA
vezalno	zaporedna ali sočasna dejanja	in, pa, ter	Če je veznik, ni vejice. Če ni veznika (naštevanje), je vejica.
ločno	izbira (uresniči se natanko ena od možnosti)	ali, ali – ali, bodisi – bodisi, ali pa	Ni vejice. (Za razliko od podredno zložene povedi, kjer pred <i>ali</i> vejico pišemo.)
protivno	nasprotje (nekaj pričakujemo, zgodi se ravno nasprotno)	a, ampak, vendar, toda, temveč, marveč, pa	Vejico pišemo.
stopnjevalno	stopnjevanje (zaporedni ali sočasni dejanji, pri čemer je drugo močnejše oz. pomembnejše od prvega)	ne samo – ampak tudi, ne le – temveč tudi, ne samo – marveč tudi	Vejico pišemo.

Enako kot včeraj bomo začeli z vajami v 2. delu samostojnega delovnega zvezka. Rešite naloge: str. 56–str. 59 (nal. 12–22).

Preglejte s pomočjo rešitev (avtorji SDZ so jih objavili na portalu Učim te):

12. naloga (ustno):

Ob njenem gledanju se lahko veliko naučimo.

Obe ekipi po navadi dobita vse možne točke.

Ekipa, ki pravilno odgovori na tri odgovore, dobi tri dodatne točke.

Igralci morajo zbrano poslušati voditelja.

13. naloga:

a-naloga:

Po smislu, npr.:

DA NE

Utemeljitev: **Obe povedi imata dva stavke oz. dve osebni glagolski obliki, v 1. povedi sta to je in se pošali, v 2. povedi pa spada in dobita.**

b-naloga:

A Prva poved je priredno zložena, druga pa podredno.

B Obe povedi sta priredno zloženi.

C Obe povedi sta podredno zloženi.

Č Prva poved je podredno zložena, druga pa priredno.

14. naloga:

vzrok – čas dejanja – **posledico** – nasprotje – izbiro

15. naloga:

(Posledico izrazimo) z veznikom zato.

16. naloga:

(Vejico zapišemo) med obema stavkoma/deloma povedi/pred veznikom zato.

17. naloga:

(Razmerje bi poimenoval/-a) posledično razmerje.

18. naloga:

V studiu je včasih napeto vzdušje, zato se voditelj takrat rad pošali.

Ekipa mora v desetih sekundah odgovoriti na vprašanje, zato morajo biti tekmovalci pri odgovorih enotni.

19. naloga:

Otroci jasno in glasno povedo svoje pripombe, zato se otroške publike ne sme podcenjevati.

Ustvarjalci predstave *Vsi junaki zbrani* se niso ustrašili izziva, zato so v svet novodobne mladine poskušali vpeljati pravljичne in bajeslovne junake.

Tema vseslovenskega kviza so slovenski pravljичni in bajeslovni junaki, zato se obe ekipi zavzeto pripravljata nanj.

Deček France je izredno intelektualno sposoben, zato predstavlja glavni adut svoje ekipe na kvizu.

France pred začetkom kviza pade na glavo, zato pomeša vse pravljice.

20. naloga:

Po smislu, npr.:

Izšel je Leksikon likovne teorije, **zato je bilo v knjigarni že zjutraj malo več ljudi kot običajno.**

Leksikon ima približno 900 strani, **zato bo zapolnil lep kos knjižne police.**

Zasnoval ga je en avtor, **zato je leksikon izšel šele letos.**

Razlage je želel avtor čim bolj nazorno pojasniti, **zato je v leksikon vključil tudi veliko slik.**

Tiskani format je nekoliko nepraktičen, **zato avtor razmišlja o izdaji e-verzije leksikona.**

21. naloga:

a-naloga.

A Oddaja ni predolga, ker si jo lahko gledalci brez težav ogledajo do konca.

B Gledalci si lahko oddajo brez težav ogledajo do konca, zato ni predolga.

C Gledalci si lahko oddajo brez težav ogledajo do konca, saj ni predolga.

Č Ker oddaja ni predolga, si jo lahko gledalci brez težav ogledajo do konca.

b-naloga:

A Namesto veznika **zato** bi v 1. povedi uporabil/-a veznik **ker** in ohranil/-a vrstni red stavkov.

B Zamenjal/-a bi vrstni red stavkov in uporabil/-a kateri koli veznik (npr. medtem ko, da).

C Zamenjal/-a bi samo vrstni red stavkov, veznik **zato** pa bi ohranil/-a.

Č Namesto veznika **zato** bi v 2. povedi uporabil/-a veznik **ker** in ohranil/-a vrstni red stavkov.

22. naloga:

a-naloga:

Skladbe Evrovizije so bile slogovno pestre kot že dolgo ne. Prav tako se je v njih slišal vpliv sprememb, ki se dogajajo na svetovni glasbeni sceni. **Spremembe so velike, zato se odvijajo s svetlobno hitrostjo.** Vse bolj je v ospredju pristop ustvarjalcev elektronske glasbe. **Prireditelji so želeli ohraniti napetost do zadnjega trenutka, zato so letos spremenili sistem sporočanja glasov.** Glasove strokovne žirije so prvič šteli ločeno od glasov občinstva. V neposrednem prenosu so predstavniki držav sporočali le točke glasovanj strokovnih žirij. **Jamala je dobila večje število glasov gledalcev, zato je zmagala. Zmagovalka je pesem posvetila svoji prababici, zato jo je zapela zelo čustveno. Naša predstavnica se ni uvrstila v finale, zato bi morali razmišljati o vzrokih neuspeha.**

b-naloga:

Spremembe se odvijajo s svetlobno hitrostjo, ker so velike.

Letos so spremenili sistem sporočanja glasov, ker so prireditelji želeli ohraniti napetost do zadnjega trenutka.

Zmagala je Jamala, ker je dobila večje število glasov gledalcev.

Zmagovalka je pesem zapela zelo čustveno, ker jo je posvetila svoji prababici.

Morali bi razmišljati o vzrokih neuspeha naše predstavnice, ker se ni uvrstila v finale.

Posledično priredje

KAJ JE ZNAČILNO ZA POSLEDIČNO PRIREDJE?

1. V prvem stavku je vzrok, v drugem posledica.
2. Značilni vezniki: **zato**, **zatorej**.
3. Med deloma povedi **JE** vejica.

Prepiši v zvezek, nato pa prepiši še snov iz SDZ, str. 59, Preoblikovanje posledičnega priredja v podredje z vzročnim odvisnikom (v rumenem okvirčku; uporabi naslov, ki sem ga zapisala tukaj).

Če snov razumeš, lahko danes zaključiš s slovenščino. Če ne, pa lahko pošlješ vprašanje na moj elektronski naslov.